

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาปัจจัยที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดพิษณุโลก โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยและความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดพิษณุโลก
3. เพื่อค้นหาปัจจัยที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดพิษณุโลก

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 199 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 10,558 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 9 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 528 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 1 ฉบับ จำนวน 12 ตอน ซึ่งผลการหาคุณภาพจากการนำไปทดลองใช้ (Try - Out) กับนักเรียนจำนวน 110 คน เป็นดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน โดยประมาณ

ตอนที่ 2 แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีจำนวน 15 ข้อ ผู้วิจัยคัดเลือกไว้ 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .4124 ถึง .6312 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8056

ตอนที่ 3 แบบวัดสัมพันธภาพภายในครอบครัว มีจำนวน 15 ข้อ ผู้วิจัยคัดเลือกไว้ 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .3443 ถึง .5694 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .7636

ตอนที่ 4 แบบวัดสภาพแวดล้อมทางบ้าน มีจำนวน 15 ข้อ ผู้วิจัยคัดเลือกไว้ 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .3323 ถึง .3974 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .5922

ตอนที่ 5 แบบวัดความรับผิดชอบ มีจำนวน 15 ข้อ ผู้วิจัยคัดเลือกไว้ 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .3312 ถึง .4879 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .7224

ตอนที่ 6 แบบวัดความอดทน มีจำนวน 15 ข้อ ผู้วิจัยคัดเลือกไว้ 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .3197 ถึง .6120 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .7555

ตอนที่ 7 แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ มีจำนวน 15 ข้อ ผู้วิจัยคัดเลือกไว้ 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .4003 ถึง .6301 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8086

ตอนที่ 8 แบบวัดพฤติกรรมก้าวร้าว มีจำนวน 15 ข้อ ผู้วิจัยคัดเลือกไว้ 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .4447 ถึง .5700 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8236

ตอนที่ 9 แบบวัดพฤติกรรมการสอนของครู มีจำนวน 15 ข้อ ผู้วิจัยคัดเลือกไว้ 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 5382 ถึง .6586 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8683

ตอนที่ 10 แบบวัดการจัดกิจกรรมส่งเสริมความมีวินัย มีจำนวน 15 ข้อ ผู้วิจัยคัดเลือกไว้ 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .5416 ถึง .7061 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8737

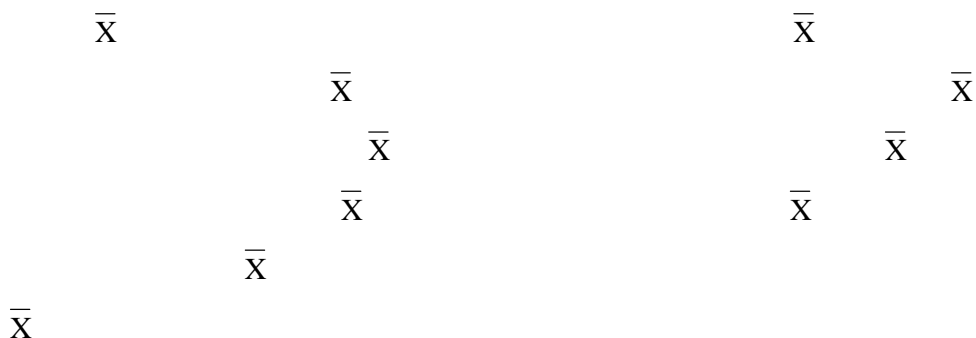
ตอนที่ 11 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีจำนวน 15 ข้อ ผู้วิจัยคัดเลือกไว้ 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .5702 ถึง .7619 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8815

ตอนที่ 12 แบบวัดความมีวินัยในตนเอง มีจำนวน 15 ข้อ ผู้วิจัยคัดเลือกไว้ 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .3624 ถึง .5236 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .7452

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษารอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย สัมพันธภาพภายในครอบครัว สภาพแวดล้อมทางบ้าน ความรับผิดชอบ ความอดทน ความฉลาดทางอารมณ์ พฤติกรรมก้าวร้าว พฤติกรรมการสอนของครู การจัดกิจกรรมส่งเสริมความมีวินัย การจัดกิจกรรมส่งเสริมความมีวินัย และความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จังหวัดพิษณุโลก พบว่า มีคะแนนเต็มแต่ละข้อเท่ากับ 5 คะแนน มีคะแนนเฉลี่ยรายข้อ 3.51 ถึง 4.06 โดยที่การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีคะแนนเฉลี่ยรายข้อสูงสุด ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.58) รองลงมาได้แก่

2. ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดพิษณุโลก พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 10 ตัว มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 55 ค่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าอยู่ระหว่าง 0.153 ถึง 0.729 ตัวแปรพยากรณ์คู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดคือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมความมีวินัย (X9) กับพฤติกรรมการสอนของครู (X8) มีค่าเท่ากับ 0.729 ซึ่งมีทิศทางเป็นลบ และตัวแปรพยากรณ์คู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดคือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมความมีวินัย (X9) กับความฉลาดทางอารมณ์ (X6) มีค่าเท่ากับ 0.153 ซึ่งมีทิศทางเป็นบวก เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับความมีวินัยในตนเองของนักเรียน พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทุกตัวมีความสัมพันธ์กับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรพยากรณ์ที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนมีจำนวน 9 ตัว คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (X1), สัมพันธภาพภายในครอบครัว (X2), สภาพแวดล้อมทางบ้าน (X3), ความรับผิดชอบ (X4), ความอดทน (X5), ความฉลาดทางอารมณ์ (X6), พฤติกรรมการสอนของครู (X8) และการจัดกิจกรรมส่งเสริมความมีวินัย (X9) และสามารถเรียงลำดับความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อยได้ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X10), ความรับผิดชอบ (X4), พฤติกรรมก้าวร้าว (X7), การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (X1), ความอดทน (X5), พฤติกรรมการสอนของครู (X8), การจัดกิจกรรมส่งเสริมความมีวินัย (X9), ความฉลาดทางอารมณ์ (X6), สัมพันธภาพภายในครอบครัว (X2), สภาพแวดล้อมทางบ้าน (X3) ยกเว้นตัวแปรพยากรณ์คือ พฤติกรรมก้าวร้าว (X7) ที่มีความสัมพันธ์เชิงลบกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียน

3. ผลการค้นหาค่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดพิษณุโลก โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis) พบว่า ตัวแปรจำนวน 6 ตัว ร่วมกันพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) .749 มีค่าอำนาจในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 56.0 ($R^2 = .560$) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการ

$$Y = .164(X1) + .199 (X4) + .076 (X5) - .223 (X7) + .080(X8) + .263(X10) + 1.467$$

$$Z = .155(Z1) + .198(Z4) + .073(Z5) - .262(Z7) + .091(Z8) + .293(Z10)$$

4. ผลการค้นหาค่าปัจจัยที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดพิษณุโลก โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) .747 มีค่าอำนาจในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 55.8 ($R^2 = .558$) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ .4068 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งส่งผลทางบวก จำนวน 5 ตัว คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X10), ความรับผิดชอบ (X4), การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (X1), พฤติกรรมการสอนของครู (X8) และความอดทน (X5) และตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งส่งผลทางลบ จำนวน 1 ตัว คือ พฤติกรรมก้าวร้าว (X7) โดยสร้างเป็นสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานตามลำดับดังนี้

$$Y = .268(X10) - .203(X7) + .182(X4) + .141(X1) + .074(X8) + .076(X5) + 1.334$$

$$Z = .299(Z10) - .240(Z7) + .180(Z4) + .134(Z1) + .083(Z8) + .073(Z5)$$

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายผลในหัวข้อ การค้นหาค่าปัจจัยที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดพิษณุโลก

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 6 ตัว คือ (1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (2) พฤติกรรมก้าวร้าว (3) ความรับผิดชอบ (4) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (5) พฤติกรรมการสอนของครู และ (6) ความอดทน สามารถร่วมกันพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดพิษณุโลก ตามลำดับ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรที่ดีที่สุดที่สามารถพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดพิษณุโลก จากผลการวิจัย พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความมีวินัยในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความอดทน ความขยัน และมีความเพียรพยายาม มีความรับผิดชอบในการทำงานและมักจะเป็นผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตมากกว่าผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ดังนั้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จึงมีความสัมพันธ์กับความมีวินัยในตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนุชศรา ติตย์ประเสริฐ (2546. หน้า 32) นอกจากนี้ นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเป็นคนที่อยู่ในโลกของความเป็นจริง แม้ว่าเขาจะไม่สนใจงานที่ยากมากหรือง่ายมาก ดังนั้น จะเห็นได้ว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกัน มีความมีวินัยในตนเองแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และคณะ (2539. หน้า 101) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสินีนานู สุทธิจินดา (2543. หน้า 98) ที่พบว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเป็นผู้มีวินัยในตนเองสูงด้วย

พฤติกรรมก้าวร้าว เป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนได้ดีในอันดับรองลงมาจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จากผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมก้าวร้าวมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความมีวินัยในตนเองซึ่งส่งผลต่อความสามารถที่นักเรียนจะควบคุมตนเองให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม พบว่า ความก้าวร้าวในหมู่วัยรุ่นมักจะมีอันตรายร้ายแรงมากกว่าความก้าวร้าวในวัยเด็ก โดยเฉพาะการต่อสู้กันด้วยร่างกายซึ่งมักเกิดในกลุ่มวัยรุ่นชายและด้วยขนาดความแข็งแรงและความเป็นไปได้ในการมีอาวุธครอบครองตลอดจนโครงสร้างทางสังคมที่เอื้อให้กระทำ ทำให้วัยรุ่นชายมีโอกาสที่จะเกี่ยวข้องกับความก้าวร้าวที่ส่งผลให้เกิดความเสียหาย บาดเจ็บ และเสียชีวิต ตลอดจนการละเมิดกฎหมายในรูปแบบต่าง ๆ มากกว่าวัยรุ่นหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Robert Cairns และคณะ (1989) นอกจากนี้ จูไรักษ์ แสนวัง (2545. หน้า 36-37) ยังพบว่า ครอบครัวที่ทะเลาะเบาะแว้ง ขาดความสามัคคี ไม่รู้จักเสียสละและการให้อภัยซึ่งกันและกัน เด็กจะมีนิสัยก้าวร้าว พุดจาหยาบคาย ชอบการต่อสู้ การเอาชนะ หรือเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่บิดามารดาเล่นการพนันหรือดื่มสุรา เด็กก็จะเลียนแบบและติดเป็นนิสัยต่อไป ครอบครัวที่หย่าร้าง

ความรับผิดชอบ เป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนได้ดี ในอันดับที่ 3 จากผลการวิจัยพบว่า ความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีวินัยในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนที่มีความสนใจมุ่งมั่นที่จะทำงานตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจและสำเร็จตามกำหนดเวลา ตลอดจนติดตามผลงานเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ยอมรับในสิ่งที่ตนกระทำลงไป ทั้งในด้านที่เป็นผลดีและผลเสีย โดยแสดงออกทางพฤติกรรมหรือการกระทำที่สามารถสังเกตได้ ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์กับความมีวินัยในตนเอง ดังที่เพค (Peak, 1958. p.347-350) ศึกษาพบว่า การที่เด็กมีความรับผิดชอบสูงก็ขึ้นอยู่กับการฝึกวินัยโดยอาศัยความรักนั้นจะทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านความรับผิดชอบสูงขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกอฟ (Gough) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมตนเอง หรือที่เรียกว่าวินัยแห่งตนของผู้ที่มีปัญหาทางความประพฤติว่า ผู้ที่มีระดับวินัยแห่งตนสูงจะมีความรับผิดชอบสูงกว่า ไม่กังวล มีความอดทนมากกว่า มีเหตุผลที่ดีเป็นของตนเอง และมีความยืดหยุ่นในความคิดและพฤติกรรมทางสังคม นอกจากนี้ อรวรรณ พาณิช-ปฐมพงศ์ (2542. หน้า 54) ยังได้ทำวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับพฤติกรรมด้านความมีวินัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ความรับผิดชอบเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความมีวินัยในตนเอง

การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนได้ดีในอันดับที่ 4 จากผลการวิจัยพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีวินัยในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูด้วยความรักความอบอุ่น การใช้เหตุผลในการลงโทษ การให้ความ

ชิดกมล สังข์ทอง (2536. หน้า 84) ที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลในการลงโทษ เป็นนักเรียนที่มีวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์ ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าเด็กได้รับการชี้แนะในทางที่ถูกต้อง ทำให้เด็กเป็นคนมีเหตุผลและมีความเข้าใจในการถูกทำโทษ จึงส่งผลให้เด็กมีวินัยในตนเองสูง นอกจากนี้ งานวิจัยของ อรวรรณ พาณิชย์ปฐมพงษ์ (2542. หน้า 50) ยังพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยโดยการให้เด็กได้รับความรัก ความอบอุ่น เลี้ยงดูเด็กด้วยความเข้าใจจะส่งผลให้เด็กมีวินัยในตนเองสูงกว่าแบบเข้มงวดกวดขันซึ่งเป็นการใช้อำนาจบังคับในพฤติกรรมของเด็กมากเกินไปและแบบปล่อยปละละเลยที่ไม่ได้สนใจว่าเด็กจะมีพฤติกรรมอย่างไรอีกด้วย

พฤติกรรมการสอนของครู เป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนได้ดีในอันดับที่ 5 จากผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการสอนของ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีวินัยในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในการจัดการเรียนการสอนนั้น ครูผู้สอนเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญที่จะทำให้การเรียนบรรลุเป้าหมาย และครูผู้สอนก็เป็นผู้ที่อบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรม ทำให้นักเรียนเกิดวินัยในตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบัวทิพย์ มะสันเทียะ (2550. หน้า 25) และในการปลูกฝังจริยธรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนนั้น นอกจากการสอนโดยตรงแล้วครูต้องเป็นแบบอย่างให้เห็นก่อน และเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอตลอดเวลา นอกจากนี้ ครูควรแก้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนและปรับปรุงทุกครั้งที่พบ โดยกระทำอย่างสม่ำเสมอด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การเสริมกำลังใจ การลงโทษ การวางแผนที่จะปลูกฝังไว้ล่วงหน้าเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ รับรู้ เข้าใจได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพงษ์ วงศ์สุนทร (อ้างอิงมาจาก กนกพร บุญธรรม, 2540 หน้า 3)

ความอดทน เป็นตัวแปรสุดท้ายที่สามารถพยากรณ์ ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนได้ดี จากผลการวิจัยพบว่า ความอดทน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับกับความมีวินัยในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การที่บุคคลจะทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ต้องอาศัยการฝึกฝนความเพียรพยายามและที่สำคัญต้องมีความอดทนในสิ่งที่ตนเองรับผิดชอบเพื่องานสิ่งนั้นจะได้สำเร็จลุล่วง การฝึกความอดทนมีหลายอย่าง เช่น อดทนต่อความยากลำบาก อดทนต่อความทุกข์ อดทนต่อความเจ็บใจ อดทนต่ออำนาจกิเลส ฯลฯ และคนเราจะมีระเบียบวินัยได้ต้องอาศัยความอดทนในตัวเองจึงจะนำไปสู่ความเป็นพลเมืองที่ดี ดังนั้น ความอดทนจึงเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้บุคคลเกิด

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ไม่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 4 ตัว คือ สัมพันธภาพภายในครอบครัว, สภาพแวดล้อมทางบ้าน, ความฉลาดทางอารมณ์ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมความมีวินัย อาจเนื่องมาจากปัจจัยบางประการมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ดังเห็นได้จากการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย สัมพันธภาพภายในครอบครัว สภาพแวดล้อมทางบ้าน และความฉลาดทางอารมณ์ เป็นผลมาจากครอบครัวและมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันทั้งสิ้น ซึ่งอาจจะส่งผลผ่านตัวแปรตัวใดตัวหนึ่งมายังตัวแปรพยากรณ์ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวพร สุทธิสันสนีย์ (2548. บทคัดย่อ) ได้ให้ข้อสรุปประกอบของสภาพแวดล้อมทางบ้านว่า มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับการอบรมเลี้ยงดู และสัมพันธภาพภายในครอบครัว เนื่องจากความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว มีความสำคัญต่อเด็กมาตั้งแต่เล็กจนโตเพราะเด็กต้องการความรัก ความอบอุ่น ความปลอดภัย ความเข้าใจ บรรยากาศที่ดี และความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของเด็กทุกคน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาด้วย ถ้าบิดามารดาเลี้ยงดูโดยให้ความรักความอบอุ่น ไม่ปล่อยปละละเลย ถ้าเด็กได้รับสิ่งเหล่านี้อย่างเต็มที่ เด็กก็จะมีจริยเติบโตที่ดี มีจิตใจที่งดงาม สามารถใช้สติปัญญาอย่างเต็มที่ เป็นผู้ใหญ่ที่ดีต่อสังคม สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมต่างๆ ได้เป็นอย่างดี (พรพนทิพย์ ศิริวิบุศน์, 2534. หน้า 65-71) จะเห็นได้ว่าอิทธิพลในเรื่องความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว มีต่อการพัฒนาการต่างๆ ด้าน ลักษณะนิสัย ค่านิยม และการเข้าสังคม และยังมีส่วนวิจัยอีกหลายเล่มบอกว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง พ่อ แม่ ลูก และความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและพี่น้อง และสมาชิกในครอบครัว มีความสัมพันธ์ต่อการกระทำ พฤติกรรม และจิตใจไปในทางบวก (คณะอนุกรรมการ

การจัดกิจกรรมส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางลบกับความมีวินัยในตนเอง นั่นคือ สถานศึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมความมีวินัยให้กับเด็กแต่ไม่ส่งผลต่อการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนให้สูงขึ้น เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมความมีวินัยในตนเองให้กับเด็กนั้นอาจเกิดจากการบังคับไม่เต็มใจเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมพงษ์ มั่นระวัง (2535. หน้า 235) ที่กล่าวว่า กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยนักเรียน และเพื่อให้นักเรียน ได้รับความเห็นชอบและสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เป็นไปด้วยความสมัครใจของนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ และเป็นกิจกรรมที่ไม่มีค่าหน่วยกิจกรรมและไม่มีคะแนนให้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า กิจกรรมจะส่งผลต่อการพัฒนาวินัยในตนเองของนักเรียนก็ต่อเมื่อนักเรียนเต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การจัดกิจกรรมส่งผลต่อความมีวินัยของนักเรียน นอกจากนี้ การดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความมีวินัยของนักเรียนจะต้องทำอย่างจริงจังและต่อเนื่องจนกลายเป็นวินัยในตนเองซึ่งจะเป็นผลดีต่อการพัฒนางานด้านต่างๆ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (สุทัศน์ เยี่ยมมโน, 2549. บทคัดย่อ) ดังนั้น สถาบันการศึกษาจึงควรจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดความคงทนในการพัฒนาวินัยในตนเองของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 6 ตัวแปร ได้แก่ (1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (2) พฤติกรรมก้าวร้าว (3) ความรับผิดชอบ (4) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (5) พฤติกรรมการสอนของครู (6) ความอดทน เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาวินัยในตนเองของนักเรียนให้สูงขึ้น จึงควรมีการส่งเสริมดังนี้

1. ผู้บริหาร ควรจัดทำแผนพัฒนาครูผู้สอนให้มีพฤติกรรมด้านความมีวินัยในตนเอง และมุ่งส่งเสริมนักเรียนในด้านต่าง ๆ อาทิเช่น ด้านการบูรณาการการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร ด้านความประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีต้นแบบในการยึดถือปฏิบัติ เพราะครูและสถานศึกษาเป็นผู้ที่ใช้เวลาอยู่กับนักเรียนมากที่สุด

2. ครูควรประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านวินัยในตนเอง เพื่อให้นักเรียนได้ประพฤติปฏิบัติตาม และจะต้องสอดแทรกความมีวินัยในตนเองควบคู่กับกิจกรรมประจำวันที่นักเรียนได้ปฏิบัติจนเกิดความเคยชินและติดเป็นนิสัย เช่น ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย , การส่งงานตรงเวลา , การต่อแถวส่งการบ้าน เป็นต้น นอกจากนี้ การฝึกฝนให้นักเรียนเรียนรู้ปฏิบัติงานต่าง ๆ และแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง จะช่วยให้นักเรียนเกิดความรับผิดชอบและเกิดความอดทนต่อปัญหาอุปสรรคต่างๆ ในชีวิตได้

3. ผู้ปกครองควรเอาใจใส่ในการอบรมเลี้ยงดูนักเรียน ตลอดจนปลูกฝังพฤติกรรมที่เหมาะสมในการปฏิบัติตนอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่น ทั้งนี้ การอบรมเลี้ยงดูด้วยความรัก ความเข้าใจ เอาใจใส่ดูแลอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนการใช้เหตุผลและรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน จะทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความมีวินัยในตนเองให้สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาตัวแปรตัวอื่นๆ ที่อาจมีความสัมพันธ์กับความมีวินัยในตนเอง เช่น การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ควรมีการวิจัยลักษณะนี้โดยใช้การวิเคราะห์อื่นๆ เช่น การวิเคราะห์ Path Analysis เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยว่าสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้หรือไม่ อีกทั้ง Path Analysis นั้นทำให้ทราบว่าปัจจัยในรูปแบบใดส่งผลต่อตัวใดบ้าง นอกจากวิจัยในตนเองเพื่อพิจารณาให้รายละเอียดให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น